

(Πληθυσμός δήμου Αγίου Νικολάου 2011: 26.430)

Το όνομά της η πόλη του Αγίου Νικολάου (κάτοικοι 8.100), το πήρε από ένα μικρό βυζαντινό εκκλησάκι, το οποίο βρίσκεται στη μικρή χερσόνησο που μαζί με δύο νησίδες σχηματίζουν φυσικό λιμανάκι. Είναι το λιμανάκι όπου δημιουργήθηκε ο πυρήνας της πόλης. Δίπλα, κατασκευάστηκε ο λιμενοβραχίονας που οριοθετεί το καινούργιο λιμάνι. Μια διώρυγα μήκους 60 μέτρων ξεκινά από το νέο λιμάνι και φτάνει ως την Αλμυρή Λίμνη, που οι ντόπιοι τη λένε και Βρωμολίμνη ή Βουρλολίμνη. Είναι παλιός κρατήρας ηφαιστείου που έχει γεμίσει θαλασσινό νερό. Έχει διάμετρο 150 μέτρα και τεράστιο βάθος που φτάνει τις 388 οργιές. Πέρα από την πόλη εκτείνεται η κατάφυτη κοιλάδα του Ξηροποτάμου. Αριστερά βρίσκεται ο κόλπος του Μιραμπέλλου.

Η κοιλάδα του Μιραμπέλλου είναι κατάφυτη από πορτοκαλιές, λεμονιές, ελαιόδεντρα και μπουστάνια. Στο κέντρο της βρίσκεται η Νεάπολη, που ως το 1903 ήταν η πρωτεύουσα της περιοχής. Πάνω στο λόφο, τα χρόνια του Βυζαντίου, υπήρχε οικισμός με την ονομασία Καρές, όνομα που πήρε από τις καρυδιές που και σήμερα φυτρώνουν στην περιοχή.

Στη δυτική παραλία του κόλπου του Μιραμπέλλου βρίσκεται η Σπιναλόγκα, νησάκι γνωστό γιατί εκεί απομόνωναν (από το 1903) του χανσενικούς. Οι Βενετσιάνοι το είχαν μετατρέψει σε απόρθητο φρούριο. Στην γειτονική τουριστική Ελούντα κατά την αρχαιότητα υπήρχε η πόλη Ολούς. Στο Καστέλι, η Δρήρος.

Τηλέφωνα: Λιμεναρχείο 284.10.22.312. Αστυνομία 084.10.22.251. Τουριστική Αστυνομία 284.10.26.900. Τροχαία 284.10.22.750. Δήμος 284.10.82.720, 284.10.82.681. ΕΟΤ 284.10.22.357. ΟΤΕ 284.10.95.510. Ταξί 284.10.24.000, 284.10.24.100, 284.10.22.786. Νοσοκομείο 284.10.25.221.

Η ιστορία του Αγίου Νικολάου

Οι πρώτες ενδείξεις ανθρώπινης δραστηριότητας και εγκατάστασης στην πόλη του Αγίου Νικολάου ανάγονται στα χρόνια 2100 - 1560 π.Χ., όπως φανερώνουν αρχαιολογικά ευρήματα, ενώ ευρήματα στην περιοχή του Καλού Χωριού μιλούν για οικισμούς που υπήρχαν από το 3.000 π.Χ. με συνεχή ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα μέχρι τις μέρες μας.

Η σημερινή πόλη χτίστηκε από Σφακιανούς τον καιρό της τουρκοκρατίας, στην περιοχή όπου, από τον Η' π.Χ. αιώνα, υπήρχε η αρχαία η πόλη Λατώ προς Καμάρα, που ήταν επίγειο της Λατώς της Ετέρας και άκμασε κατά τον Γ' π.Χ. αιώνα. Οι δύο πόλεις αποτελούσαν μια διοικητική ενότητα, λάτρευαν την ίδια θεότητα, την [Ειλειθυία](#), προστάτισσα των τοκετών και είχαν ενιαίο νομίσμα. Κατά τη ρωμαϊκή και την πρώτη βυζαντινή περίοδο, η πόλη Λατώ προς Καμάρα εξακολουθούσε να ακμάζει και αναφέρεται ως έδρα επισκοπής τον ΣΤ' αιώνα.

Στα 1206, οι Γενουάτες έκτισαν το κάστρο του Μιραμπέλλου (Mirabello = ωραία θέα) σε ύψωμα κοντά στη θάλασσα, για να προστατεύει το μικρό λιμάνι. Καταστράφηκε σε σεισμό το 1303, ξανακτίστηκε από την αρχή, καταστράφηκε πάλι από πειρατές και χτίστηκε γι' άλλη μια φορά από τους Βενετσιάνους.

Από τον ΙΣΤ' αιώνα, η εκεί πόλη είναι γνωστή ως Άγιος Νικόλαος. Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας ήταν ακατοίκητη. Κατοικήθηκε πάλι μετά το 1870, κυρίως από Σφακιανούς. Διαδέχτηκε τη Νεάπολη ως πρωτεύουσα του νομού, μετά το 1903.

Με τη λίμνη συνδέονται πολλοί [αστικοί μύθοι](#), όπως ότι δεν υπάρχει πυθμένας και ότι συνδέεται με το [ηφαίστειο](#) της [Σαντορίνης](#). Ο τελευταίος στηρίζεται στο ότι κατά την τελευταία έκρηξη του ηφαιστείου, τα νερά της φούσκωσαν και πλημμύρισαν τις γύρω από αυτήν αποθήκες.

Στον πυθμένα της εξακολουθεί να υπάρχει πολεμικό υλικό που εγκαταλείφθηκε από τους

Γερμανούς στρατιώτες, όταν αποχωρούσαν, μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 4.6.2010)